

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BÁCS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:

Dr. Jovánovits József.

Lapszerkesztő:

Dr. Kiss Dezső.

Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza. Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

Politikai vakáció.

Pihenőre ért az országgyűlés. Sürögős dolgait elintézte, a husvétii ünnepek is bekövetkeznek, az alkotmányos szokás is pihenőre intett.

Pihen a törvényhozó hatalom. Képviselők és főrendek családjuk és magánéletük körébe vonulnak. Lázás teendőiben egyidőre megpihen az ország kormányzata.

Rettenetes terhétől is megszabadult. Mint a magasra törő levegőhajó, minden felesleges súlyt kivetett kosarából, a nehezítő láncokat, melyek szabad röptében akadályozták, egy erőszakos rántással leszakította magáról és most merészen vág neki egy új, egy ismeretlen világnak — Magyarország új alapokra fektetésének, a független magyar nemzeti állam kiépítésének.

Soha még kormányának olyan súlyos és viszontagságos helyzete nem volt, mint a mostaninak. Már az is, hogy minden oldalról olyan nagyfokú bizalmat ajándékoztak neki előzetesen, melynek megfelelni még a legkedvezőbb körülmények között sem tudott volna, nehézzé tette működését.

De bénították cselekvésében mindazok, akik nem akartak dolgozni, gon-

dolgozni, akár kellett, akár nem, reggeltől estig mindig csak a vészharangot kongatták, hogy e vészharang nyomán támadó zűrzavarban egy kicsit halászszerűnek, az „eb ura fakó“-nak a politikáját akarták követni. És azok a nemzetellenes töredékek, akik arcátlan, felelőtlen, hazafiatlan országháborító bakafántoskodásukkal, féktelenségükkel megsibbasztani törekedtek, a magyar parlament működését, illuzóriussá tenni a nemzeti akarathoz a tulnyomó hazafias többség által képviselt érvényesülését.

El lett távolítva a törvényhozás feje felől a „nyepozvolim“ Damokles kardja. Meg lett akadályozva, hogy az alkotmány sáncain rést üssenek, hogy az önkény, a féktelenkedő zavarok, a korrupciónak gyorsan fejlődő csirái szerte hintessenek. Meg kellett kötözni a parlament nyelvét, hogy fölszabadítsák azt a kart, amellyel dolgozni lehet és kell az ország javára.

Bizonyos nyugalomra és megalgedésre volna joga a koalíciónak.

De van-e hát okuk is?

Nehéz a kérdés. Mert az államélet terén is úgy vagyunk, mint a társadalmi foglalkozások mezején. A munka-

szünet csak azt jelenti, hogy csak karunk, munkásaink, gépeink és állataink pihennek, de agyunk nem pihen. Sőt agyunk épen akkor érez legnagyobb szükségét a működésre, amikor minden egyéb más szervünk és eszközünk teljesen nyugodt bennünk és körülöttünk. Épen akkor nézünk zavartalanul visszafelé, vajjon jól jártuk-e utunkat s jól teljesítettük-e tisztünket? Ekkor tudjuk leginkább szaturálni az eszméket, a politikai campaque szövevényes utvesztőjéből a politika observatóriumába kerülve, meglátni, hogy a napon foltok is vannak. S épen akkor tudunk nézni higgadtan előre is: vajjon biztos lesz-e haladásunk, nincsenek-e előttünk még elháríthatlan akadályok s van-e erőnk elegendő arra, hogy azt a jövőt biztosíthassuk nemzetünk számára, amelyre multja és jelene, becsülete és méltósága s állami életének biztossága neki jogot nyújt?

A visszatekintés teljes megalgedésünket nem tudja előidézni.

— Fajunk és állami létünk örökös ellenségei szaporodtak is, erősödtek is. A délszláv egység megszervezésére irányuló törekvés, s ennek különös élénksége s jelentékeny ereje nyilvánvalóvá lett. A horvát kérdés ok nélküli felidé-

Prolog

a „Good Templár Rend“ Zomborban 1908. évi április hó 10-én a városi színházban tartott műkedvelő estjén előadta a szerző.

— A „Bácsme gyei Füg getlenség“ eredeti tár cája. —

Az Úr teremtett! . . . Szürke semmiségből
Megalkotá világegyetemét,
Féltő gondnal, csupa igaz remekben
Munkálkodván tölté el egy hetét.
Hogy böles munkája drága ékszerébe
Beilleszsze legszebbik ékkövét,
Megalkotá az embert — ősapánkat
Teremtésének koronájaként . . .
És lön az ember . . . Ám a minden Atyja
Sem térhetett ki egy szabály alól,
A miről egy legendás prófétának
Tudástól ihletett böles ajka szól:
„Folyják le bár az évek miriádja,
Tökéletes nem lesz ég alatt.“

E nagy szabály az alkotás művénél
Szálló igének szintén megmaradt.

A lélek, melyet a formált agyagba
A mindent alkotó lehelt bele,
Nemesak malasztal, jóval és erénnyel,
Hanem ezer hibával is tele.
Bár tudja Isten minden kis parányinak
Évezredekkel már előbb helyét,
És látja, hogy hosszú idők lefolytán
Mi változik, hol és hányféleképp,
És tudja azt, hogy az a porszemecske,
Mit szellő szárnya messze elragad,
Meddig repül, hol száll esik le újra
És új helyén mely ideig marad;
Felelte, hogy ember voltál, el nem felejtí
Az ember — bárminő gyarló legyen
S a szikra, mit akkor beléje oltá,
A gögre, dacra hajlik szertelen.

Az istenadta szellem arra készebb,
Hogy romboljon, mint alkosson vele,
Kutat, keres, hogy inkább elrutitsa
Mi szépet alkotott az Istenes.
Az első fegyver, mit készít magának,
Nem véd, hanem testvérgyilkost nevel;
Hogy halmazni köre követ tanula —
Isten gúnyjára tornyokat emel . . .
Az édes, hamvas illatos gyümölcsből,
Mit tápul érlel meg a nap heve,
Testet ölö, elmét, lelket butító
Nyomort szülő nedüket termelt.
Majd elvakitva szenvedés s nyomortól
Bálványt imád dacból Isten helyett.
Sokat, — de mégse megbocsáthatatlan
Ezer s ezernyi vétket vétkezett.
De van bűn, mindnél sokkal rémletesebb,
Mely megbocsátást sosem érdemel:

FENNÁLL 1824. ÉV ÓTA.

Husvéth István

műfestődéje és kémiai tisztító intézete Zomborban.

232-50-39

Elfogad uri, női és gyermekruhákat
TISZTÍTÁSRA ÉS FESTÉSRE
a legolcsóbb árak mellett.

zése, a tétováság, melyet a horvát párttűtés a visszariasztási, elnyomási kísérletekben tapasztalt, nyíltan, bátran, leplezetlenül omlott ránk saját törvényhozásunkban, saját nemzeti képviselőtünk magyar intézményeiben.

— A nemzetiségiek, fajunknak s történelmi államalakulásunknak ép oly hidegen számító ellenségei, mint a horvát kérdés. — A nemzetiségi kérdés szintén erre a válságos pontra jutott abban a pillanatban, amint a nemzetiségiek az eddigi szakadozottság helyett egy pártba tömörültek és az országgyűlésen egységes csatasorban vonultak föl. Ez az erő most szintén bátrabban és szervezettebben működött ellenünk, mint valaha bármikor. Mi volt a nemzetiségi kérdés e fejlődésének a pályája, minő erők fűtik mozgonyát, hol vannak állomásai, azon most ne rekrimináljunk. Elég hogy a tény így van. És a politika a pozitívumok számtana, amelynek első sorban a tényekkel kell számolnia.

— A nemzetiségi veszedelmen kívül szemben találtuk magunkat a szociáldemokráciával. Téhát szembe volt velünk az utca és fájdalom ma már a falunak, tanyának, mezőknek egy része is nem külön kikezdes. Valamikor a függetlenségi párt volt, véges-végig a mi országunk. A jogtalanoknak a függetlenségi párt volt a reménye, vágyaiknak tárgya, küzdelmeiknek célja. Ma kérelhetetlennek látszó ellenségként állanak velünk szemben. Rideg tény, hogy a magyarság eszményéből, harcából, hadseregének létszámából ezek az elemek is kikapcsolódtak.

A feszítő erőknek ebbe a versengésébe, a vörös internacionáléba, bele-

szól a felekezeteknek mozgolódása is. Elvitázhatatlan tény, hogy bizonyos nyugtalanság mutatkozik a vallásfelekezetek között azóta, amióta a Barkóczyféle incidens üszköt dobott a békés egyetértésbe, amelyen át kifakadt a veszedelmes belső tályog, a felekezeti-ség kiélesedése. Kölcsönös a panaszok, kölcsönös agresszivitás miatt. Támadás történik védekezés alakjában és védekezés, mely hajszálnyira hasonlatos a támadáshoz. A viharfellegek még nem sűrűsödtek, de a szemhátáron már sötét pontok láthatók. Itt is, ott is fölhangzik a panasz, hogy fullasztó a levegő, nyakunkon a reakció.

Hát szó sincs róla, reakciós ideák azelőtt is voltak — ez nem új találmány. De azelőtt meghuzódtak hordókban, pincék fenekén; míg ma szemmel látható a buzgólkodás, hogy azokat palackokba huzzák le a napi forgalom számára. És a kormányzatnak minden éberségére szüksége van, hogy e palackokra a kormány hivatalos etikettjét rá ne csempésszék.

Ezeket a tüneteket tárja fel előttünk a legközelebbi multra való visszatekintés.

Bármily elméleti, vagy bármily párti, vagy bármily gyakorlati felfogással tűnődjék is valaki e jelenségek fölött, nem a mentegetődzés, hanem a politikai zűrzavarnak ebből az utvesztőjéből való kivezető ut megtalálása s azon való előrehaladás a fődolog, ha csak nem akarunk belefulladásni a politikai pöcegödörbe.

— *A függetlenségi pártnak vissza kell térnie a nagy szabadelvű és demokratikus függetlenségi politika hagyományaihoz.* Ő az uralkodó többség, neki kell újra bevinni a függetlenségi, sőt

az egyetemes magyar politikának ezeket az elveit és eszményeit a magyar köztudatba. Vissza kell állítani a magyar nemzeti eszmét a maga tisztaságában és egyesítő erejében. Nem a felekezeti-séggel inficiált fáji politikának szűkítő értelmében, hanem abban az értelemben, amely a nemzeti munka szolgálataiban szerzett képesítő bizonyítványt kér polgáraitól.

— A minden mellékjárulékaival fellépett nemzetiségi özönvíz ellen, a magyarság érdekeinek megvédése s alkotmányos szabadságunk erősítésére egyetlen eszköz az, hogy a parlament magyarságát biztosítsák, hogy törvényes sorompót állítsanak a nemzetiségi képviselők betódulása ellen, hogy a *választási reformból* a magyar hegemonia egyetlen komoly garanciáját, a *magyar nyelvet* nem hagyják ki.

Egyezzenek ki a szociálistákkal, amennyire lehetséges, teljesítsék kívánságaikat. Ő velük könnyű megértetni, mert elég okos emberek, hogy őket nem sérti a választói jognak a magyar nyelvhez kötése, mert hiszen minden intelligens magyar szociálista munkás ez alapon jogot kap.

Ezeknek az eszméknek a mécsvilágát gyujtsák meg a három heti pihenésre ment képviselők; a választói reformnak körültekintő meggondolására használják fel a politikai vakációt!

k. d.

Az önálló bankért. A zombori függetlenségi és 48-as párt a megyei függetlenségi és 48-as párttal karöltve az önálló nemzeti bank felállítása érdekében Zomborban a husvéti ünnepek után nagy népgyűlést fog tartani.

Midőn lelkének tiszta templomában
Egy rüt bálványának oltárt emel.
És istent, embert, mindenét feledve,
Erőt vesz rajta egy rüt szenvedély.
A hitvest, gyermekét, hazát s becsületét
Elhagyva, tudatosan annak él.
Azt véli, hogy vigaszt mély bánatára,
Örömet örömeire ott talál.
Hol bűzhödt légben, vad tivornya mellett
Fülének kedvesen cseng a pohár.
A lélek tunya semmitnemtevésben
A fásultságnak posványába vész,
A test elernyed, elfonynyad a lélek
S elhagyja a fejet a józan ész.
S az ember — a teremtés koronája
Trónjáról olyan mélységekbe lép,
Hogy a legaljasabb féreg is büszkén
Emelgeti láttára a fejét.

Miről a költők versenyt énekelnek,
Arany nedű — a habzó, gyöngyöző
Minden cseppjében egy poklot ragyogtat,
Nem csillapító, — gyilkoló, ölü . . .
Ki rabja lesz rettentő erejének,
S halad a megkezdett uton tovább;
Az gyilkol százszor örült szenvedéllyel
Anyát, hitvest, gyermeket, unokát . . .
S a büntetése? . . . Jó bíró a sorsunk,
Ítéletével mindig jól talál:
Lelked elveszti, kinos pusztulással
Öldökl tested a lassu halál . . .
Sirod felett, hová nem kísér más ki,
Csak megvetés, vagy néma borzalom,
Nem hull egy könnyű, egy sóhajt se ringat
A csendes szálló esti fuvalom . . .

Nézzétek csak! . . . Az ég lesírja könyét
Ha látja bánatunk, vagy örömünk . . .
És jó a föld, mindent tápláló méhe
Üdítő cseppet nyújt abból nekünk.
E kristálycseppből felvidul az elménk,
Testünk, lelkünknek szomszár oldva van.
Tisztult fővel testünkben új erővel
Járjuk utunkat vígan, boldogan.
Lelkünknek esendes, békés nyugodalmát
Nem bántja mámor soha, sohasem,
Öröm a munka, szépnek látunk mindent,
És könnyűvé lesz minden küzdelem.
Szívünknek minden legkisebb zugába
Bátran vethettek egy tekintetet, —
Ott nincs harag, mely korbácsolja vérünk,
Ott nem lakik más csak a szeretet.
Nyitott könyv az is úgy áll ott kitérva,
Sötét bűn nem találhat ott tanyát;

15 perc alatt
száradó
Padló Email Lack

27-50-17

0., 1., 2., 3., 4., 5. szám.

Kapható:
ifj. Heindlhofer Róbertnál
Zombor.

Politikai hetiszemle.

Egyik-másik naptárban piros betű jelzi az április tizenegyedik napot, de azért ez a nap éppen nem olyan ünnep, hogy munkaszünetes nap is legyen. Ezt az ünnepet csakis a hivatalokban és iskolákban tartják meg és mást mit sem jelent, mint azt, hogy a tisztviselők és diákok ezen a napon pihennek. Azóta, mióta ennek a napnak a megünneplését a törvény kimondta, a hivatalnokokon kívül majdnem csak azok tudtak róla valamit, akik tájékozatlanságukban ebbe vagy abba a hivatalba mentek, hogy ott ügyeiket elintézzék. A hivatalokban ugyanis nem találták meg a tisztviselőket, s valamelyik lödörgő szolga megmagyarázta nekik, hogy ünnep van. Azt azonban, hogy milyen ünnep legyen, valószínűleg nem volt képes megmondani, ami azonban nem baj. Április tizenegyedikén az országban minden üzlet és munkaműhely nyílna van és semmi sem mutat arra, hogy ünnep van. Zászlók is csak a hivatalos épületeken, hidakon és hajókon láthatók, mert a polgároknak eszükbe sem jut, hogy ők is kitűzzék, mint például március 15-én, amit minden magyar ember nagyobb és igazabb ünnepnapnak tekint, noha a törvénybe iktatva éppen nincs. Nem is hisszük, hogy ilyenfajta törvénybe foglalt ünnepe más nemzetnek is legyen, mert hisz ez kész komédia. Az ördögbe is, milyen ünnepnap az, amit senki sem vesz számba s amiről ha mégis tudomást szerez, gunyosan nyilatkozik. De hát törvénybe van iktatva és ez azt jelenti, hogy az iskolákban nem tartanak előadást, és hogy a hivatalnok urak e napon a felekkel nem törődnek. De azonkívül jelent még más egyebet is. Azt t. i., hogy egy bizonyos napot a törvényhozás nem tehet igazi ünnepnappá, ha a nép az ünnep jelentőségét át nem érzi.

Ami a házzsabályrevízió tekintetében a függetlenségi párt elvi álláspontja volt, és ami a Nagy Emil-féle indítvány abban a kitételében, hogy a sürgősség kizárólag csak Magyarországot egyedül érintő ügyekre mondható ki, azt Kmety Károly indítványára a képviselőház a revíziós javaslat harmadik szakaszának tárgyalásánál kimondotta: kikapcsolták a javaslatból textatíve az ujonclét-

szám megállapítását és az ujoncmegajánlási ügyeket.

Ezzel azután eltűnt az a mumus, amelynek ijesztő voltával a balpárt lépten-nyomon rémitgetett. Hiába lármáznak ezentúl, az ország közvéleménye tisztában van azzal, hogy a házzsabályrevízió annál inkább szükséges, mennél jobban lármáznak.

Még mindig hallatszanak hangok az ellenzék köréből, amelyek izetlen gunnyal célozgatnak a Kossuth Ferenc Lipót-rendjére.

Ugyan, csipkelődő uracsok, hagyják már abba ezt az olesó élcelődést: nem nevet rajtuk senki sem.

Kossuth Ferenc azzal a Lipót-renddel nem lett nagyobb semmiféleképpen. Kossuth Ferenc lett volna ő a kiténtetés nélkül is: a magyar nemzetnek politikai vezére.

Hanem jelentősége igenis van azért annak a rendjelnek és pedig éppen akkora jelentősége, mint amilyen nagy bizalmát fejezi ki az uralkodónak. Nem fogja senki azt mondani egy Kossuthról, hogy gomblyuk fájdalmi vannak, de igenis minden hazáját igazán szerető magyar embert jól eső érzés fog el akkor, amikor a király bizalma éppen egy Kossuthot, akinek neve eszmét, programot és lelkünkkel összeforrott törekvést jelent, tüntet ki látható jellel és osztantetive mutat rá arra, hogy azok a magyar törekvések, amelyek az ő személyében perszónifikálva vannak, rokonszenvre találtak ő előtte is.

A Kossuth Ferenc Lipót-rendjét ebből a szempontból kell és csak ebből a szempontból lehet tekinteni. És aki a nemzet törekvései és az uralkodó közötti harmónia ennek a jelének nem örül, hanem olesó és rossz élceket gyárt reája, az minden más, csak nem magyar ember.

Városi közgyűlés.

Zombor, április 11.

A városatyák élénk érdeklődése mellett tartotta meg tegnap délután Zombor város törvényhatósági bizottsága tavaszi rendes közgyűlését.

A nappali villamos áramszolgáltatás régóta vajudó kérdésében kellett ennek a közgyűlésnek érdemleges határozatot hozni.

Az érdekelt iparosok már napokkal ezelőtt elárasztották a városatyákat körlevelekkel, amelyekben lelkükre kötötték, hogy ebben a fontos kérdésben az ő érdekeiknek megfelelő határozatot hozzanak.

Az akció sikerrel járt. *Buday* Gerő bizottsági tag felszólalása után, aki tudvalevőleg kezdettől fogva nagy lelkesedéssel tette magáévá a kisiparosok kívánságát, a közgyűlés mindenkit kielégítő határozatot hozott. Ennek következtében a nappali áramszolgáltatás megindítása immár biztosítva van. Két-három hét múlva a munkatermekben már vígan fognak zugni a villamos motorok a nappali órákban is.

A közgyűlés lefolyásáról, melyen *Fernbach* Károly főispán elnökölt, a következő tudósításunk számol be:

A polgármesteri jelentés.

Dr. *Alföldy* Árpád h. polgármester a közgyűlés elején felolvasta a szokásos polgármesteri jelentést, amelyben aprólékos részletességgel ismertette a városi közigazgatás ügymenetét.

Gombos Ignác dr. kijelentette, hogy a maga részéről a polgármesteri jelentést egész terjedelmében tudomásul veszi. Azonban ebből az alkalomból rámutat arra az anomáliára, amely a kapitányságnál a kihágási ügyek kezelésénél és elbírálásánál ma már ugyszólván rendszerré vált. Igaz, hogy ez az abuzus törvényes rendelkezésen alapul, de nem lehet megengedni azt, hogy a közigazgatás egyszerűsítését és gyorsítását célzó törvény rendelkezései a törvény szellemének elhomályosítására használtassanak fel. Már pedig a kapitányságnál a kihágási bíró azokban a kihágási ügyekben, amelyekben attól kell tartania, hogy az ítéletét megfélebbezik, 4 koronás, vagy azon aluli büntetéseket szab ki. Teszi ezt nyilvánvalóan azért, mert a törvény értelmében ilyen ítéletek ellen jogorvoslatnak helye nincsen. Két konkrét esetet hoz fel, amelyekben a felek — a felszólaló meggyőződése szerint — teljeséggel ártatlanok voltak és akik illetéknépen a további jogorvoslattól el voltak zárva, holott felebbezés esetén a másodfokú bíróság a terhelteket minden valószínűség szerint felmentette volna. Ennek a látszólag rendszerré váló abuzusnak orvoslását kéri.

Egy tiszta lap, mely bizalommal várja

Az ítéletre hívó harsonát.

Miénk a Megváltó örök ígéje:

Hódítgatván veszendő lelkeket.

Nem is erényünk — napi imádságunk

A legszebb szó: az „emberszeretet“.

Nem nézzük azt, ki koldus és ki gazdag,

Ki ur, ki kisebb sorsra születik;

Testvérkeblünkre vonjuk szeretettel

Mindazt, ki hozzánk bizva közelít.

És nem fogadja mélyebb szeretettel

A tékozló fiút a jó apa, —

Miként mi vesszük széttárt karjainkba,

Kit szónk estében megállithata . . .

Ti ifjak, kiknek sejtő szive-lelke

Tavaszi nyíltán szintén kinyílni vágy,

Kik azt várjátok, hogy kis bimbajából

Kibontakozzék egy pompás virág, —

Kik esendes enyhe holdsugáros estén

Hallgatjátok a dalos fülmilét, .

Hogy búbájós dalát el-eltanulva

Megihlessétek lánykátok szívet:

Higyjétek el, hogy szentebb az az érzés,

Mi tiszta szívből váratlan terem,

S nem mámor korbácsolja véretek fel,

Hanem az édes kedves szerelem.

És a virágnak, mit nyújtsz kedvesednek,

Nem undorítja büvös illatát,

Egy csók, mit szomjad habzó borral oltva

Még szomjúból ajkad mámorosan ad . . .

S ha már a kis virág gyümölcse érett,

Közöttünk nyüzsg édes gyermekesapat,

Akiknek üde boldog arcocskáján

Csupa derü, csupa virág fakad;

És hosszú-hosszú boldog életünket

Talán meg is sokalja már az ég:

Elkísér minket legvégső utunkra

Erőben teljes számos nemzedék.

Lelkünk legtisztább édes tudatával

Hajtjuk le nyugalomra a fejünk . . .

Hisz tudjuk, hogy a kegyelet virága

Borítja el a sirt, hol pihenünk . . .

Mosolygtak — hisz oly nagy az Isten kertje

S oly sok csodabogár él benne meg!

Mi is egy ismeretlen species vagyunk

Erős hitű, rajongó emberek.

Vágyunk jobbá átgurni a világot —

S szilárd a bátya, melyet döngetünk;

De hisszük azt, hogy enged ostromunknak . . .

Kacagjátok hát! . . . Csak jertek velünk.

Latinovits Stanol.

Kemény vágott tűzifa

métermázsánként **száraz állapotban**; ugy-

szintén hasábfá öl számra házhoz szállítva **leg-**

jutányosabb árban kapható

az **Első Zombori Favágó Vállalat és Tűzifa Kereskedés**

Flórián-utcai fatelepén. 79-5-3

Czettl Dezső: Tudomására jutott, hogy a rendőrségnél üldözésnek vannak újabb kitéve azok a rendőrlegények, akik a rendőr-ormestert bevádolták abban a levélben, amelyet felszólaló a multkoriban a közgyűlésen bemutatott. Tiltakozik ez ellen, mert arra semmi ok nincs, a vádak távolról sem bizonyultak alaptalanoknak, az eljárás folyamatban van. Egyébként arról is értesült, hogy a rendőrségnél a legénység nem részesül egyforma elbánásban. Az egyiket tulságosan sokszor rendelik ki szolgálatra, másoknak pedig kedvezményeket nyújtanak, a szolgálat-tétel alól felmentik. Akinek az apja a felügyelő lovát tisztítja, vagy felesége a rendőr-felügyelőnél takarít, annak szabadságokat adnak, megengedik, hogy vidékre eljárathasson vásárookra és így aztán ezek helyett is azok a rendőrlegények teljesítik a szolgálatot, akiknek személye nem kedves amnyira a vezetőség előtt. Furesának találja azt is, hogy a rendőrségnél a legénység folyton változik. Senki sem maradhat ott hosszabb ideig. Tíz évnél idősebb rendőr nincs a városnál, mert elüldözik. Ez nem egészséges állapot. Sürgeti még a főkapitányt, hogy a rendőrormester ellen megindított vizsgálatot fejezze már be és annak eredményéről tegyen jelentést.

Bruck Jenő dr. a város köztisztasági állapotát teszi szóvá és kívánja, hogy az árkok tisztításakor kiemelt iszapot azonnal hordják el az utcákról, nehogy megfertőztesse a levegőt.

Weidinger Lajos orvoslást kér az ellen a lehetetlen állapot ellen, hogy a korszó és Jókai-tér találkozásánál levő bokrok illemhelyül használtassanak.

Petényi József a Sztapári-uton levő koresmabódé eltávolítását sürgeti. Ezt már a Bácsmezei Függetlenség is szóvá tette, de tudomása szerint a szomszédos háztulajdonosok, akiknek nyugalmát zavarja az ott történő koresmai dorbézolás, már kérvényt is adtak be a nyári mulatóhely eltávolítása érdekében. Különösnek találja, hogy ebben az ügyben a tanács eddig még semmit sem tett.

Alföldy Árpád dr. h. polgármester: Szerinte igen kényes dolog a kapitánysági ítéletek meghozatalába befolyjni. Az ítélelbírónak egyéni joga, hogy az ítéletet úgy hozza meg, amint azt meggyőződésével és lelkiismeretével összeegyeztethetőnek találja. Mindamelllett meg fogja vizsgálatni a dolgot, hogy vajjon csakugyan rendszerré vált-e a kihágási ügyek oly értelmű elbírálása, amint azt Gombos bizottsági tag felszólalásában előadta. A rendőrséget illetőleg a főkapitány adja meg az érdemleges választ, de már a maga részéről is kijelentheti, hogy a legénység sűrű változásának elsősorban a rossz javadalmazás az oka. Amint valahol több jövedelemre van kilátásuk, a rendőri szolgálatot rögtön otthagyják. A köztisztasági és közegészségügyi állapotok javítását célzó felszólalásoknak igyekezni fog eleget tenni.

Listyevity Titusz főkapitány: A kihágási bíró eljárását illetőleg magáévá teszi a polgármester álláspontját. Nem tartja helyénvalónak, hogy ebbe az ügybe a törvényhatóság beavatkozzék. Egyébként meg van győződve arról, hogy a történetek után az illető vizsgálatot fog kérni önmaga ellen. — Ami a rendőrségi mizériákat illeti, kijelenti, hogy a rendőrség ügyeit a legjobb tudása és belátása szerint vezeti. Ha bármilyen történik a

rendőrségnél, azért őt vonják felelősségre. A felelősséget pedig csak úgy vállalhatja, ha a rendőrség kötelékében olyan fegyelmuralkodik és az úgy van szervezve, amint azt ő jónak látja. Ezért szigorú fegyelmet tart a legénység körében és bizony azt, aki nem pariroz, egyszerűen elboacsátatja. Nincs tudomása arról, hogy a szolgálatnél egyeseknek előnyök nyújtanának. A gyanúsítások demoralizálják a legénységet. Nagyon egészségtelen állapot az, hogy a rendőrlegénység vélt sérelmeinek hangoztatásához kívülről keres és talál támaszt, ahelyett, hogy panaszát illetékes helyen előadná.

Czettl Dezső: Nem akart senkit gyanúsítani, azonban szükségesnek tartja, hogy az általa felhozott konkrét tények megvizsgál-tassanak.

Thurszky Zsigmond dr. tisztí ügyész bejelenti, hogy a Sztapári-utí bódé lebontása érdekében beadott kérvényt a tanács neki adta ki véleményadás végett. A kérvény igen rövid időn belül érdemleges elintézését nyer.

Ezután a közgyűlés a polgármesteri jelentést egyhangulag tudomásul vette.

A nappali villamos áram.

Latinovits Szaniszló gazdasági tanácsnok ismertette a nappali villamos áramszolgáltatás ügyét. A közgyűlés annak idején megbízta a villamos világítás ellenőrzésére kiküldött bizottságot, hogy a nappali áramszolgáltatás megindítása érdekében az üzembérlő céggel lépjen érintkezésbe. Ezután ismertette a megtartott tárgyalás eredményét és a megajánlott három megoldási módozatot, melyeket lapunkban annak idején közöltünk. Minthogy a nappali áramszolgáltatáshoz igen fontos érdekek fűződnek, az állandó választmány azt a javaslatot terjeszti a közgyűlés elé, hogy a villamos ellenőrző bizottság által lefolytatott tárgyalás eredménye *további tárgyalás alapjául* elfogadtassék. Tárgyalási alapul azt a megoldási módozatot ajánlja elfogadásra az állandó választmány, mely szerint kisebb motorikus hajtású gépnek a város költségén való beszerzése esetén az üzembérlő-cég a nappali áramot azonnal megindítja, a város pedig tíz évig nem él felmondási jogával. Érdemleges határozat előtt azonban az állandó választmány utasítani javasolja a villamos ellenőrző bizottságot, hogy előbb szerezzen be mindenre kiterjedő részletes költségvetést, állapotdjék meg az üzembérlő-céggel a nappali üzem megindításának részletes feltételeiben és erről a közgyűlésnek mielőbb tegyen jelentést.

Buday Gerő: Az állandó választmány javaslatát ilyen formában nem fogadja el, mert azzal megint elodáztatnák az ügy végleges megoldása. A mi iparunk gyenge, köteleességünk azt fellendíteni. Ezt megtehetjük a nappali villamos áramszolgáltatással, ami a városra nézve is igen jövedelmező befektetés lesz, mert a telepet előbb-utóbb házi-kezelésbe veszi. Ha nem lesz nappali áram, az iparosok más rendszerű motorokat fognak beszerezni és akkor a város ezeket a fogyasztókat végleg elveszti. A berendezkedés legfeljebb 112 ezer koronába kerül. Ennek évi amortizációja körülbelül 6000 korona, ami bő fedezetet talál a cég által a városnak biztosított fix jutalékban. Újabb megterhelésről, pótdóról tehát szó sem lehet. Ne huzzuk-halasszuk tehát a megoldást, hanem hozzunk érdemleges határozatot. Indítványozza, hogy az állandó választmány javas-

latának módosítása és kiegészítéseképen mondja ki még a közgyűlés már most azt is, hogy a nappali üzemhez szükséges áramot szolgáltató mintegy 100—120 lóerős gépegységet 12 hónapon belül okvetlenül beszerzi és felállítja, ennek foganatosításával a villamos ellenőrző bizottságot bizza meg, mely bizottságot utasítja arra is, hogy hívja fel az üzembérlő céget, hogy tett kötelező nyilatkozata értelmében a nappali áram szolgáltatását a jelenleg rendelkezésre álló gépek igénybevével a határozat jogerőre emelkedése után azonnal kezdje meg és szakadatlanul folytassa.

A közgyűlés ezt az indítványt egyhangulag elfogadta.

Egyéb ügyek.

A közgyűlés megalakította a polgári loavató bizottságot, melynek elnökévé *Szlávy* Elemér bizottsági tagot választotta meg.

A közigazgatási bizottság félévi jelentését és a városi tanácsnak a tervbe vett adóreform ügyében Budapesten megtartott országos értekezleten való képviseltetéséről tett jelentését a közgyűléstudomásul vette.

Elhatározták továbbá, hogy Papházy Döme arcképét, aki a városnak tekintélyes alapítványt tett, 1500 korona költséggel megfestetik.

A Radics-utca szabályozása céljából Méré Ignáctól 38 □-öl területet megvett a város 380 koronáért.

A Színház-szálló bérletét évi 4000 koronáért az eddigi bérlőnek, Horvátovics Istvánnak adták. Hasonlóképen az eddigi hérlők bérletében maradtak a városházépületben levő bolthelyiségek is.

A mérnöki hivatal előterjesztése folytán — *Scheer* Ármín dr. ellenző és *Szabó* László pártoló felszólalása után — elhatározta a közgyűlés a város belterületének felmérését, háromszögelését, lejtmezésését, térképezését és a városszabályozási terv elkészítését. A munkát, amely körülbelül 66000 koronába fog kerülni, árlejtés útján fogják kiadni.

A város három évre rendes tagként belép a magyar szőlősgazdák országos egyesületébe.

A Bács-Bodrog vármegyei tulipán háziipari szövetség részére a Zomborban rendezendő kiállítás anyagi támogatása céljából 500 koronát szavazott meg a közgyűlés.

Elhatározták még a zombori katolikus legényegylet terhére előirt 547 kor. birtokváltozási illeték törlését és a Szent István templom toronyóráinak városi kezelésbe való vételét.

Falcione Lőrinc és társai a Juhász-utca kikövezését kérték. A közgyűlés a kérelem teljesítését egyelőre függőben tartja.

Scheib Károly joghallgató részére a Falcione-féle ösztöndíj élvezését a szigorlati évre meghosszabbították.

A Szt. János-utcai Hameder-féle telekért a tulajdonos 24000 koronát kér. Ez tulmagas összeg, miért is a közgyűlés elhatározta, hogy a telek megszerzése végett indítassék meg a kisajátítási eljárás.

Ezekon kívül elintézték még néhány apróbb ügyet, egy két tisztviselőnek szabadságot, másoknak fizetési előleget és segélyt adtak.

Antialkoholista előadása.

Zombor, 1908. április 10.

Az ország minden részében uralkodó élelmiszer- és lakbérdrágaság, továbbá az alkohol tulságos élvezete az egészségügyi viszonyokat a legkülönbözőbb módon befolyásolja.

Dr. Forel világhírű orvos, természettudós és emberbarát, aki legutóbb Budapesten tartott felolvasásain rámutatott azokra a módokra, amelyekkel az emberiséget gazdasági nyomorából, az egyetemes nemzeti élet nyomorúságából és az alkoholizmus megölő karjaiból ki lehet és ki kell ragadni.

Az alkoholizmus az az undorító, lealjasító betegség, a társadalom rákfenéje, amely szellemileg és testileg alássa az ember egészségét. Nem a mértékletesség, hanem a teljes tartózkodás — mondta Forel — az egyetlen észszerű módja az alkohollelenezés egyéni küzdelemnek.

Nagy a családias szesz hatását illetőleg. Az első poharat rendszerint követi a többi. Bármily mértékletesen él is vele valaki, családodik, ha azt hiszi, hogy annak nincs káros hatása szervezetére. Az alkohol élvezete — legyen az kismértékű — feltétlenül az agy degenerálására vezet, mert a szesz főképpen agyméreg.

Nem tölti-e el borzalommal éppen a híres bácskai ivókat dr. Hollós orvosnak statisztikán alapuló azon kijelentése, hogy az állami tébolydák betegeinek 50%-a vármegyénkbe kerül fel. A teljes absztinencia propagálására a zombori „Akarat“ páholy minden alkalmat megragad. Folyó hó 10-én este a városi színházban műkedvelő-előadást rendezett, hogy eszmeterjesztési alapját gyarapítsa. Gúny, ridegség ne tántorítsa el azt a lelkes csoportot, amely az emberiség megmentéséért vette fel a harcot, a testet és lelket megbénító méreg ellen.

Latinovits Szaniszló saját szerzeményű „Prológja“-val vezette be a szép előadást, amelyet lelkesen megtapsoltak. Andalító szép dallam volt Seiler M. „Vinéta“-ja, melyet a Polgári Kaszinó-Egyesületi dalárda finom kidolgozásban énekelt. A dal varázsa nemcsak idegeinket járta át és érzeinkre hatott, de szellemünket lebilincselte, megragadta lelkünket.

Majd Rácz Mika szavalta el Kiss I. „Nápolyi emlék.“ c. költeményét. Ügyes, szép szavallatával lekötötte a közönség figyelmét és igazi élvezetet nyújtott.

Majd Engländer Rezsó adta elő erős drámai alakításban saját szerzeményű magánjelenetét „Az áldozat“-ot. Engländer Rezsó szokatlan bátorsággal és szinte félelmes nyíltsággal rántja le ezen magánjelenetben az alkohorról érről a borzalmas társadalmi fekélyről a leplet és könyörtelenül tárja fel a rettegett igazságot. Előadása plasztikusan domborította ki a rideg valóságot, amely a maga meztelenségében tárta fel a magáról megfélemedezett családfentartónak erkölcsi és szellemi zuhlását. Sok tapsot kapott.

Majd a zombori szerb iparos dalárdának vegyeskara adta elő szép összetanultsággal Baits J. „Ej ko ti kúpi“ dalt. Szereplésükkel a legkényesebb igényeket is kielégítették. Legszebb dicséret, hogy kétszer megújrázták őket. Ezután Józich Irénke adta elő nagyhatással Sággy „Férjet keresek“ c. monológját. Kedves és rokonszenves volt.

Az iparos dalárda a tőle megszokott precizitással énekelt. Hrabovszky szép tenorja

meghódította a közönséget. Az előadást Michel és Labiche „Az idegesek“ c. egyfelvonásos bohózata rekesztette be.

Az antialkoholista páholy tagjai meglehetnek elégedve, mert az előadás erkölcsileg és anyagilag egyaránt sikerült.

H I R E K.

Lapunk legközelebbi száma az ünnepekre való tekintettel április hó 19-én jelenik meg.

A nagyhét. A zombori róm. kath. plébániai templomban a nagyheti szertartások a következő rendben fognak megtartatni:

Virágvasárnapon 10 órakor a pálmáág megáldása s körmenet; mire a Passióval a nagymise következik. — Délután 1/4 órakor magyar szentbeszéd.

Szerdán délután 4 órakor gyász-zsoltosma Jeremiás siralmaival s a „Miserere.“

Csütörtökön reggel 9 órakor nagymise közaldozással; — délután mint szerdán.

Nagypénteken reggel 8 órakor német prédikáció, mely után közvetlenül tartatik az előszentelt mise a Passióval és keresztmáddal, mire a Szentség a szentsírhoz vitetik; — ezután bunyevác szentbeszéd. — Délután 3 órakor magyar szentbeszéd, melynek végzetével processió vezetetik a Kálváriához, honnét a templomba visszatérve, énekeltek a Jeremiás siralma és a „Miserere.“ — Esti 7 órakor a szentsírnál ima és ének, mire a Szentség körmenetileg a sekrestyébe vitetik.

Nagyszombat reggel 6 órakor körmenetileg Szentségkítétel. — 8 órakor tűzszentelés, a husvéti gyertya megáldása dicsénekekkel; azután a próféciák, keresztküszentelés és mindenszentek litániája, mire a feltámadási nagymise következik. Az ünnepélyes feltámadási körmenet esti 1/2 órakor tartatik meg.

Husvétvasárnapján reggel 7 órai esendmise után az étek megáldása; — 8 órakor kismise és német szentbeszéd; — 9 órakor esendmise, utána bunyevác szentbeszéd; — 10 órakor ünnepélyes nagymise; — délután 3 órakor vecsernye.

Husvéthétfőn a szokott órákban megtartani szokott szentmiséken kívül 1/2 órakor magyar egyházi szónoklat, — délután 3 órakor vecsernye.

A **karmelita templomban:** Az eddigi szokásoktól eltérőleg **Nagyszerdán** délután 3/4 órakor kezdődik az ünnepélyes papizsolozsma; 5 órakor a szokásos Jeremiás siralmi, melyeket úgy ezen, mint a következő két napon a polgári kaszinói dalárda tagjai és a helybeli főgimnázium növendékei énekelnek.

Nagycsütörtökön: Délelőtt 9 órakor ünnepélyes nagymise, közös áldozás, az oltárok leszerelése stb. Délutáni istentisztelet úgy, mint Nagyszerdán.

Nagypénteken: Reggel 8 órakor bunyevác szentbeszéd, 9-kor passio choraliter, gyászszertartások, az oltári szentség kitétele a szent sírban. (A szent sír ebben az évben sokkal szebben lesz díszítve, mint az előzőekben. A valóban művészi kivitelű díszítés özv. Soka Istvánné kezét és izlését dicséri.) Délután 3/4 órakor papizsolozsma, 5-kor Jeremiás siralmi, 7-kor az oltári szentség eltétele a szent sírből.

Nagyszombaton: Reggel 6-kor szentségkítétel, 8-kor tűzszentelés. Exultet és a Krisztusra vonatkozó jövendölések fölolvása, utána nagymise. Nagymise után az ételek megáldása. Délután 4 órakor feltámadási körmenet.

Husvétvasárnap: Reggel 1/4 órakor ünnepélyes papizsolozsma, 5 órakor nagymise oltári szentségkítétellel, utána ételek áldása; 1/2 órakor bunyevác szentbeszéd, 10-kor ünnepélyes nagymise. Délután 5-kor magyar szent beszéd, utána ünnepélyes litánia.

Husvéthétfőn: 10 órakor ünnepélyes nagymise, délután 5-kor német szentbeszéd, pápai áldás.

Kinevezés. Fernbach Károly főispán dr. Henneberg Géza zombori lakos, köz- és váltó ügyvédet városi tiszteletbeli ügyészszé nevezte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Árpás Gyula kisvárdai járásbírói irnokot a kulai kir. járásbíróshoz helyezte át.

Államsegély. A vármegye területén működő községi és felekezeti népiskolai tanítók részére március hóban 18067 korona, eddig tehát összesen 52329 korona államsegély folyósított.

A megyei háziipari kiállítás előkészítése. A Fernbach Károlyné elnöke alatt Zomborban rendezendő megyei háziipari kiállítás előkészületei oly serényen folynak, hogy a kiállítás sikere máris biztosítottnak látszik. A szabadkai osztály szervezése érdekében Fernbach Károly főispán és felesége Szabadkán időztek és több előkelő családnál látogatásokat tettek. A kiállítás szabadkai osztályának sikerét illetőleg a főispán és neje özvegy Magyar Györgyné és özvegy Szárics Károlyné urhölgyektől, mint a szabadkai osztály rendezőitől nyertek nagy sikert ígérő információkat. A május 10-én megnyíló kiállítás fővédnökéül, mint értesülünk, Szerényi József államtitkárt fogják felkérni.

A magyar nyelv és a nemzetiségi iskolák. Faragó János kir. tanfelügyelő az elmúlt hónapban több népoktatási tanintézetet látogatott meg. Sajnálatos tényként említi fel jelentésében, hogy a zsabylai magánjellegű, a boldogasszonyfalvai gör. kel. népiskola 2 osztályában, továbbá a kiszácsi és pirosi gör. kel., a tisztaistvánfalvai és kiszácsi ág. ev. elemi népiskolákban a magyar nyelv tanítási eredménye a törvényes követelményeknek nem felel meg.

Vármegyénk adói. A pénzügyigazgatóság folyó hó 6-án megtartott közigazgatási bizottsági ülésén a március havai közadók állásáról a következőkben ismertette: Egyenes adóban 249.158 kor. 19 fillér fizetett be, 87.561 kor. 74 fillérrel, hadmentességi díjban 1.087 koronával, bélyeg- és jogilletékben 41.116 kor. 26 fillérrel kevesebb fizetett be mint februárban. Jellemző azonban vármegyénkben, hogy míg minden adónemben a befizetés kevesebb lett, addig a fogyasztási és italadóban 35.356 korona 78 fillérrel emelkedett.

Karácson Pál hadnagy győzelme. A m. kir. 2. honvéd lovasdandár tisztiiskolája, a m. kir. váci 6. honvéd huszárezred részvétele mellett április hó 9-én Vácon József főherceg ezredes, dandár-parancsnok díszelnöke alatt díjlovaglást és díjugratást rendezett. A díjlovaglásban az első díjat József főherceg tiszteletdíját és a díjugratásban a harmadik díjat Karácson Pál a kassai honvéd-huszárezred hadnagya nyerte el.

Lyceumi előadás. Vasárnap, folyó hó 12-én d. u. fél 6 órakor a városi dísztermében dr. Ferencsik Lajos főgimnáziumi tanár tart előadást Loewe balladairól. Az előadás kapcsán bemutatásra kerülő nyolc balladát Trischler Gyuláné urnó, Marschall Béla, Major József és Hrabovszky István urak fogják énekelni Blumenthal Károly, Tomcsányi Aladár, Szántó Károly és Marschall Béla urak zongorakisérére mellett.

25 éves találkozó 1883—1908. Tisztelettel felhívom kedves iskolatársaim figyelmét ez uton is arra, hogy folyó évi június havában lesz 25 éve annak, hogy a kalocsai jézustársasági főtisztelendő atyák főgimnáziumában az érettségi vizsgálatokat letettük. Ennek emlékére ez év július hó 6-án délután Kalocsán összejövnék. Szeretettel kérek minden iskolatársat, ki e sorokat olvasni fogja, hogy e találkozásra megjelenését, tartózkodási helyét és állását illetve címét a szükséges intézkedések megtétele végett alulírottal mielőbb tudatni kegyeskedjék. Kelt Felsőszentivánon (Bács-Bodrog vármegye), 1908. április 9-én. Barich János, lelkész.

Iskolák államosítása. A közoktatásiügyi miniszter Zsablya, Pincéd, Okér, Dunagárdony és Szond községekben új állami népiskolák felállítását rendelte el. Ezen új állami népiskolák 1909. évi szeptember hó 1-től kezdődő hatálylyal fognak megnyílni. Petrőc községben az állami iskola és óvoda, továbbá Kölpény községben az állami óvoda részére új épületek fognak felállítatni.

Választmányi ülés. A zombori Tulipánszövetség Magyar Védőegylet f. hó 2-án Vértési Károly elnökle alatt választmányi ülést tartott, melyen a következő tárgyak voltak napirenden: 1. Elnök bejelentette, hogy a központból felkérésére Dobiecki Sándor ügyvivő tanácsos hajlandónak nyilatkozott Zomborban az iparvédelem és iparfejlesztés fontosságáról előadást tartani. Az előadás napjának meghatározására az elnök kéretett fel. — 2. Elnök előadja, hogy a házaló kereskedelem szabályozásának az általános ipartestülettel együttesen folytatandó tárgyalásokra kiküldött bizottság, melyben az elnök, az igazgató, dr. Donoszlovits Vilmos indítványozó, Buday Gerő és dr. Novák Elemér vett részt, közös értekezletet tartott, melyen megállapították az együttes eljárást, amelynek folyamán hozandó határozatot egyesületünknek elő fogják terjeszteni állásfoglalás céljából. — 3. A „Sorompó“ ifjúsági osztály megalakítása elhatározatott és ennek szervezésére dr. Novák Elemér és Prokópy Imre szólított fel. — 4. A „nemzeti vásár“ rendezésére vonatkozó központi leirat jóváhagyólag tudomásul vétetett és a vásár pártolása kereskedőinknek és iparosainknak figyelmébe ajánlatott. — 5. Csapó Samu igazgatónak a külföldi árucikkek megjelölésére és Léderer Mihálynak a zombori ipartelepek hirdetésére és ösmertetésére vonatkozó indítványa elfogadtatván, az előbbi érdekében a központhoz felirat fog intézteni, utóbbi megvalósítása céljából pedig az adatok összegyűjtése után a „kereskedelmi muzeum“ fog megkeresni. — 6. Nehány ügykezelési kérdés (tagdíjhátralékok) rendezésére és a f. hó 26-án tartandó közgyűlés előkészítésére tett elnöki előterjesztés fogadtatott még el az elnökségnek a közgyűlés által betöltendő tiszti állásokra nézve tett javaslatával együtt.

Magánóvoda. A közoktatásügyi miniszter Stámetzné Tury Róza okl. óvónő részére engedélyt adott, hogy Katymár községben egy magyar tannyelvű magánjellegű kisdóvódót nyithasson.

Szerencsétlenség egy hajón. Bajáról írják: Halálos kimeneteli szerencsétlenség történt a napokban a Magyar Építő Részvénytársaság Nyugat nevű gőzhajóján. A hajó gépésze megparancsolta Dobai Lajos hajófűtőnek, hogy tisztogassa meg a hajó kerekeit. Dobai egy társával együtt eleget is tett a parancsnak. Hozzáfogott a kerekek tisztogatásához. A fűtők még lent foglalatoskodtak a kerekeknél, amikor a hajó gépésze megindította a gőzt és működésbe hozta a gépet. Alig indultak meg a gépek, Dobainak velőtrázó jajkiáltása harsogta túl a gépek dübörgését. A kerék, amelyet tisztított, a szoros értelmében összelapította Dobait. Mire a jajkiáltásra a hajó személyzete összefutott, Dobai már meghalt. A teljesen összelapított holttestet nagynehézen huzzák ki a gépek kerekei közül. A rendőrséget rögtön értesítették. A tragikus esetben megindult a vizsgálat, hogy kinek a mulasztása idézte elő a halálos kimeneteli balesetet.

Új hirlap Baján. Baján Borác Kálmán dr. szerkesztésében Bajai Közlöny cím alatt társadalmi, szépirodalmi, méh- és nyultenyésztési heti lap indult meg.

A közös konyha berendezési tárgyainak megmaradt részét vasárnap, f. hó 12-én délután 3 órakor fogja az értékesítő bizottság árverésen elárúsítani. Az értékesítés színhelye a függetlenségi kör székháza.

Gondnokság. A szabadkai kir. törvényszék Boros Dávid zentai lakost és Tapody Józsefné szül. Raacsmany Teréz szabadkai lakost elmebetegség, Allaga Antal katymári lakost pedig gyengeelméjűség miatt gondnokság alá helyezte.

A közönség figyelmébe. Özv. Knip Gáspárné ez uton értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy férje elhalálása folytán a Basa-utcában levő söresarnokot tovább vezeti, és mindenkor oda fog hatni, hogy nagyrabecsült vendégeit a legelőzékenyebben kiszolgálhassa.

Eljegyzés. Burány János Zenta város adóügyi tanácsosa eljegyezte Vörös Flórián leányát, Mariskát. — Müller Ignác Adáról eljegyezte Műncz Lajos zentai iparos leányát, Irmuskát.

Csöd. A szabadkai kir. törvényszék Tonkovics Péter szabadkai gyümölcskereskedő ellen a csődöt megnyitotta. Tömeggondnok dr. Kertész Ignác szabadkai ügyvéd.

Hirtelen halál. Vince Árpád szabadkai magyar államvasuti főellenőr pénteken reggel érkezett meg a fiemei gyorsvonattal a keleti pályaudvarra. Amikor kilépett a vonatból hirtelen rosszul lett, összeesett és meghalt. Szívméghalás ölte meg. Holttestét szállították a törvényszéki orvostani intézetbe, ahonnan a boncolás után Szabadkára szállították.

Gondnokság. Az ujvidéki kir. törvényszék Horváth Géza péterrévei földbirtokost, a zombori törvényszék Bognár Lajos kulai lakost gondnokság alá helyezte.

Névváltoztatás. Schlama József és fia Mihály bajai lakosok vezetéknévüket belügyminiszteri engedéllyel „Csepregi“-re változtatták.

Eltűnt fiú. Bicsulov Mitó zentai lakos 16 éves fia pár nap előtt nyomtalanul eltűnt és azóta nyoma veszett. Az aggódó szülők az eltűnést bejelentették a rendőrségnek. A gyermek kézrekerítése iránt a rendőrség azonnal megindította a nyomozást, de mind ez ideig hollétét nem sikerült megállapítani.

Goldfahn Sándor és fia cég — fővárosi mintára — egyes cikkeket forcírozott eladását leszállított áron eszközli, ajánljuk hirdetését a n. é. közönség figyelmébe.

Szerkesztői üzenet.

Gyöző. Költeményét megkaptuk, hozni fogjuk. De miután a lapszerkesztő is sokszor — ő jelzéssel ir, kérnénk más szignaturát használni.

Rezsza. „Áldozat“-ot a husvétli számban hozzuk, a „Lázalom“ címűt tegnap vettük kézhez, legközelebb szintén sorát ejtjük.

Armand. „Az álarcos bálón“, legközelebb hozzuk.

HIRDETÉSEK.

590/1908. sz.

Pályázati hirdetmény.

Veprőd községnél egy lemondás folytán megüresedett gyalogrendőr állásra pályázatot nyitunk.

Javadalmazás: Évi készpénzfizetés 600 korona havi utólagos részletben és egyenruházat.

A felszerelést a község adja.

Folyamodványok 1908. április hó 25-ig alulírt községi előjárásnál nyújtandók be. Veprőd, 1908. évi április hó 3-án.

83—2—2

Előjáróság.

Hirdetések felvételnek

☒ a legolcsóbb árak mellett ☒

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN

Erzsébet-körút 13. sz. alatt.

A SZÉPSÉG!!

Minden hölgynek kétségtelenül leghőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kengetve arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcborét, úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza. A) — 47—5—2

Az a világon egyedül álló siker, melyet FÖLDES KELEMEN aradi gyógyszerész MARGIT-CREME-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztatlansága (szepelő, májfolt, kiütések stb.) ellen pártatlanul és csodálatosan ható szert utánozzák. — Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a MARGIT-CREME készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s éppen azért, mert a titkot soha senkire sem birta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a MARGIT-CREME mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. — Óvakodjunk tehát arcunkat mindefféle kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és a szépség megőrzésére. — Ez a világhírű szépségkészítmény a FÖLDES-féle MARGIT-CREME, mely már 4—5 napi használat után teljesen átalakítja az arc borét, eltünteti a szepelőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtátkát, mitesszert, arc- és kézörösséget. Az arc ideális szép, üde és ifjú lesz s emellett a Margit-Creme teljesen ártalmatlan.

Egy tégely ára 1 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit-póder (fehér-, rózsas- és krém-színben) 1 korona 20 fillér. — Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-féle Margit-Creme kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD.

Kapható Zomborban: Mihájlovits István, Német Ignác, Temesváry J. és Illin Dezső gyógyszerésztárában.

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.

73256/908.

Pályázati hirdetmény.

(Villamos izzólámpák szállítása.)

A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1909. évben szükséges izzólámpák szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az egykoronás okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve, legkésőbb 1908. évi április hó 25-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak igazgatóságának anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest VI. Andrassy-ut 73. sz. I. 43.) benyújtandók vagy postán oda beküldendők.

Ugyanezen időpontig átadandók ugyanott a kötelező minőségi minták is.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott anyag évi érdekének 5%-a legkésőbb 1908. évi április hó 24-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál letendő.

Szállításra nézve mérvadó és kötelezők a 122291/96. sz. általános anyagszállítási feltételek és az izzólámpák szállítására vonatkozó 84223/96. sz. különleges feltételek.

A szállításra vonatkozó egyéb részletes módozatok az ajánlati felhívásban foglaltaknak, mely az igazgatóság anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál díjtalanul megszereshetők.

A szállítandó villamos izzólámpák mennyisége a felhívás mellékletét képező ajánlati úrlapon van felsorolva.

Ezen ajánlati felhívás, az ajánlatot tenni szándékozónak, a fentnevezett anyag és leltárbeszerzési szakosztály által ingyen adatik ki, vagy kívánságára postán megküldetik. Budapest, 1908. március havában.

82—3—2

Az igazgatóság.

Utánnomás nem díjazatik.

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.

ÉRVÉNYES 1907. ÉVI OKTÓBER HÓ 1-ÉTŐL.

Oda						Budapest—Zimony—Belgrád.						Vissza		
gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.	szem. v.		
7.00	7.15		1.55	3.20	10.10	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	5.50	10.15	1.00	6.55		10.05
10.15	12.37		6.15	6.36	3.54	érk.	SZABADKA	ind.	11.50	5.05	9.51	1.52		6.37
10.30	1.27	4.15		9.48	5.30	ind.	SZABADKA	érk.	10.21	7.23	9.39	1.26		6.26
	1.56	4.43		7.10	6.02		Csantavér		9.52	6.53		12.58		
11.05	2.22	5.09		7.25	6.27		Bács-Topolya		9.29	6.31	9.07	12.33		5.54
11.23	2.47	5.36		7.42	7.05		Hegyes-Feketehegy		8.58	6.02		12.04		5.37
11.37	3.07	5.55		7.55	7.27		Verbász		8.36	5.37	8.39	11.45		5.21
11.51	3.27	6.17			7.46		O-Kér		8.09	5.13		11.19		5.04
12.02	3.43	6.34			8.13		Kiszáás		7.46	4.54		11.03		4.49
12.20	4.03	6.55		8.37	8.34	érk.	UJVIDÉK	ind.	7.22	4.30	7.56	10.42		4.29

Oda						Szeged-Rókus—Szabadka—Dálya						Vissza		
szem. v.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	tv. sz. sz.	sz. v.	sz. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.
3.05	7.48	11.30	3.10		4.55	6.30	8.15	ind.	SZEGED-ROK.	érk.	7.06	10.48	2.52	7.53
3.22	8.04	11.46	3.29		5.11	6.57	8.33		Rószke		6.51	10.33	2.38	7.39
3.36	8.18	12.00	3.44		5.26	7.28	8.49		HORGOS		6.38	10.21	2.25	7.27
3.50	8.31	12.13	3.58		5.39	7.51	9.04		Királyhalom		6.25	10.09	2.11	7.16
4.05	8.44	12.28	4.14		5.52	8.12	9.25		Palics		6.13	9.55	1.58	7.05
4.17	8.55	12.40	4.27		6.03	8.31	9.38	érk.	SZABADKA	ind.	6.00	9.44	1.47	6.55
5.00	10.25	2.02		6.50	7.00			ind.	SZABADKA	érk.	6.46		1.00	5.58
5.25	10.50	2.26			7.30				Tavankut		6.13		12.38	5.34
5.45	11.13	2.46		7.19	7.56				Bajmok		5.49	8.45	12.21	5.17
6.16	11.45	3.17		7.41	8.32				Nemes-Militics		5.92	8.19	11.45	4.41
6.30	11.59	3.31		7.53	8.50			érk.	ZOMBOR	ind.	4.40	8.07	11.30	4.25
7.19	12.26	4.00		8.13					Prigl.-Szent-Iván			7.45	10.55	4.00
7.34	12.39	4.13		8.23					Szóna			7.33	10.37	3.46
7.46	12.50	4.24		8.33				érk.	GOMBOS	ind.		7.21	10.25	3.34
9.18		5.25		9.35				ind.	ERDŐD	érk.		6.13	9.17	
9.39		5.37		9.45				érk.	DÁLYA	ind.		6.02	9.05	

Oda			Kiskun-Halás—Bácsalmás—Rigyica			Vissza		
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.
3.50	11.50	6.00	ind.	KIS-KUN-PALAS	érk.	5.44	2.27	10.24
4.03	12.03	6.13		Kopolya		5.32	2.14	10.11
4.20	12.20	6.29		Fehértó		5.16	1.57	9.54
4.37	12.36	6.45		Terézhalom		5.00	1.40	9.37
4.58	1.08	7.03		Jankovác		4.48	1.27	9.24
5.25	1.42	7.23		Mélykut		4.20	1.24	9.44
5.48	2.05	7.44		Kudics		4.00	1.11	9.15
5.56	2.13	7.52	érk.	BÁCSALMÁS	(ind.	3.51	12.00	8.04
6.16	2.49	8.14	ind.)		(ér.	3.41	11.21	7.29
6.36	3.09	8.29		Madarász puszta		3.26	11.01	7.09
6.49	3.27	8.37		Bácsmadaras		3.18	10.51	6.59
6.57	3.35	8.44		Sanae puszta		3.11	10.34	6.42
7.17	4.00	8.53		Katymár		3.00	10.21	6.29
7.29	4.12	9.03		Legyen puszta		2.49	9.58	6.08
7.45	4.28	9.16	érk.	RIGYICA	ind.	2.35	9.40	5.50

Oda			Ó-Becse—Ujvidék			Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.
4.50	9.45	4.20	ind.	O-BECSE	érk.	6.56	12.43	7.31
5.12	10.11	4.42		Bács-Földvár		6.35	12.20	7.10
5.34	10.31	5.02		Csurogh		6.19	11.53	6.53
5.54	11.02	5.22		Zsablya		5.55	11.19	6.26
6.09	11.18	5.39		Goszpodince		5.29	10.46	6.11
6.32	11.45	6.02		Temerin		5.13	10.28	5.55
6.41	11.54	6.11		Járek		4.57	9.59	5.37
6.54	12.09	6.24	érk.	VASKAPU	ind.	4.43	9.43	5.23
7.01	12.13	6.25	ind.	VASKAPU	érk.	4.42	9.42	5.22
7.25	12.40	6.49	érk.	UJVIDÉK	ind.	4.17	9.15	5.00

Oda			Ujvidék—Vaskapu—Titel			Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.
6.37	5.10	ind.	UJVIDÉK	érk.	6.00	3.01		
7.00	5.37	érk.	VASKAPU	ind.	5.33	2.38		
7.05	5.38	ind.	VASKAPU	érk.	5.28	2.33		
7.31	6.07		Káty		5.06	2.15		
7.42	6.19		Tiszakálmánfalva		4.43	1.56		
7.57	6.39		Kovil-Szent-Iván		4.25	1.41		
8.11	6.58		Vilova—Gardince		4.04	1.26		
8.24	7.16		Lok		3.48	1.14		
8.37	7.30	érk.	TITEL	ind.	3.32	1.00		

Oda			Hegyes-Feketehegy—Palánka			Vissza		
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.
7.10	3.03	7.47	ind.	HEGYES-FEKETEHEGY	érk.	5.41	11.17	5.22
7.29	3.27	8.07		Telecska		5.21	10.58	5.02
7.47	3.52	8.36		Kula		5.10	10.47	4.51
7.57	4.04	8.46		Béla-puszta		4.45	10.25	4.30
8.10	4.34	9.04		Torzsa		4.33	10.13	4.19
8.34	5.04	9.28		Deszpot-Szt-Iván—Pivnica		4.16	10.00	4.01
8.50	5.28	9.44		Szilbás		3.51	9.35	3.37
9.21	6.14	10.04		GAJDOBRA		3.40	9.24	3.26
9.53	6.50	10.35	érk.	PALÁNKA	ind.	3.00	8.18	2.35

Oda			Szabadka—Baja			Vissza		
sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.
4.50	10.35	1.42	7.05	ind.	SZABADKA	érk.	9.29	12.48
5.25	11.10	2.17	7.38		Csikéria		8.56	12.16
6.03	11.46	2.54	8.09		Bács-Álmás		8.34	11.55
6.09	11.51	3.00	8.14		Álmás		8.19	11.40
6.33	12.15	3.26	8.42		Bikity-Borsód		7.54	11.15
7.07	12.48	4.00	9.16	érk.	BAJA	ind.	7.17	10.40

Oda			Baja—Ujvidék			Vissza		
v. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.
4.00	7.22	1.15	ind.	BAJA	érk.	8.53	3.23	7.00
4.11	7.32	1.25		Baja-szállásváros		8.46	3.15	6.52
4.25	7.45	1.38		Vaskut		8.31	2.59	6.36
4.51	8.10	2.01		Gara		8.10	2.37	6.10
5.09	8.26	2.16		Rigyica		7.55	2.17	5.47
5.37	8.54	2.39		Sztanisics		7.38	1.57	5.25
5.56	9.12	2.56		Gákova		7.14	1.28	4.58
6.15	9.31	3.14		Nenadics		6.55	1.08	4.34
6.25	9.41	3.23	érk.	ZOMBOR (étk.)	(ind.	6.45	12.57	4.23
2.25	6.51	3.46	ind.)		(ér.	6.10	11.20	7.00
2.31	6.57	3.52		Zombor-vásártér		6.03	11.13	6.52
2.41	7.07	4.02		Fernbach-szállás		5.54	11.04	6.41
2.50	7.16	4.11		Zsarkovác		5.46	10.56	6.32
3.06	7.30	4.25		Ó-Sztapár		5.32	10.42	6.15
3.35	7.49	4.44		Bresztovác		5.16	10.28	5.51
3.46	8.00	4.56		Militics 27. sz. őrház		4.58	10.10	5.31
4.05	8.10	5.06		Hódság		4.48	10.02	5.21
4.46	8.35	5.31		Parabuty		4.29	9.45	4.43
5.00	8.49	5.45		Paraga		4.08	9.25	4.10
5.40	9.16	6.03	ind.	GAJDOBRA	érk.	3.26	9.07	3.21
5.54	9.30	6.17		Bulkesz		3.12	8.55	3.06
6.16	9.45	6.30		Petrovác-Glozsán		3.01	8.44	2.49
6.50	10.10	6.55		Futtak		2.32	8.16	2.10
7.13	10.31	7.17	érk.	UJVIDÉK	ind.	2.07	7.51	1.30

Oda			Szeged-Rókus—Zenta			Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.
4.20	1.35	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	8.56	6.03		
4.40	1.50		Rószke		8.36	5.43		
4.57	2.17	érk.	HORGOS	ind.	8.18	5.25		
4.58	2.35	ind.	HORGOS	érk.	7.57	4.59		
5.16	2.58		Bács-Martonos		7.39	4.41		
5.42	3.24		O-Kaniz					

Összes cikkeink occasió árákon!

Villanyos csillárok, díszműárak.

Ma és a következő napokban, bezárolag április hó 12-ig eladásra kerül

3000 darab férfing

mélyen leszállított árákon!

Egyben tudomására hozzuk, a n. é. közönségnek, miszerint

= férfi kalapokat =

is, nagy választékban, rendkívül olcsó árákon raktáron tartunk.

GOLDFAHN SÁNDOR ÉS FIA

Zombor, Kossuth Lajos-utca a különlegességi tőzsde mellett.

81-10-3

Csipkék, szalagok, kötőpamutok.

Angol nyakkendők, pécsi keztyűk!

Magy. kir. államvasutak.

27200/908. C—III/a sz.

Hirdetmény.

A Somogyvármegyei h. é. vasutakon új személydijszabás életbeléptetése.

A Somogyvármegyei egyesült h. é. vasutakon f. é. június hó 1-én új személydijszabás lép életbe, mely által a menetdíjak részben leszállítottnak, részben felemeltetnek.

Az új személydijszabás, mely által a kaposvár—barcsi h. é. vasuton a megnyitás napján, a Balaton-Szentgyörgy—Somogy-Szobbi és a Somogy-Szobbi—Barcsi h. é. vasuton 1908. évi február hó 1-én életbeléptett személydijszabás érvényen kívül helyezték; a magyar királyi államvasutak díjszabási elárúsító irodájában (Budapest VI., Csengery-utca 33. szám II. em.) 20 fillérért kapható. Budapest, 1908. március hóban.

88-1

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

835. szám. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1907. évi 11776., 11646. és 11897. számú végzése következtében dr. Szilágyi Vilmos István budapesti ügyvéd által képviselt Valuta bank r. t. javára Sztójkovits Nenád és társai zombori lakosok ellen 12000, 400, 8051 kor. 44 fil. s járulékaik erejéig 1907. évi október hó 21-én foganatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1688 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: ingók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1908. évi V. 615/2. számú végzése folytán 7000, 8051 kor. 44 fil. tőkekövetelés, onnek 1907. december 16 tól járó 6% kamatai és eddig összesen 963 kor. 65 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban adós cég üzletében leendő eszközésére 1908. évi április hó 18. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fogják adni.

Zomborban, 1908. évi március hó 23-én.

Styrum Mór,
kir. bír. végrehajtó.

89-1

Bármiféle **veszélyes expedícióra** ajánlkozik művelt fiatal ember. Címe megtudható e lap kiadóhivatalában.

73-5-3

Magyar királyi államvasutak Üzletvezetőség Miskolc. 10751. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak Garamberzence állomásán a vendéglői üzletre 1908. évi október hó 1-étől számítandó 5 évi időtartamra ezennel nyilvános pályázat hirdetetik.

A vendéglőt bérbe venni óhajtok felhívatnak, hogy szabályszerűen bélyegzett valamint kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat **folyó évi május hó 5-én déli 12 óráig** a magyar királyi államvasutak miskolci üzletvezetőség titkári hivatalához e cím alatt: „Ajánlat a garamberzencei pályavendéglő bérletére 10751/908. számához lepecsételt borítékban térítvény mellett nyújtsák be. Az ajánlaton a névaláírás két tanuval előttemezendő s az ajánlati összeg betűkkel is kiírandó.

Az ajánlattevő köteles a miskolci üzletvezetőség gyűjtőpénztárána f. évi május hó 4-én déli 12 óráig bántéppénzképen 1000 koronát készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni, mivel különben az az ajánlat figyelembe vételét nem fog. Takarékpénztári betétkönyvek el nem fogadhatnak. Az ajánlattevőket ezuttal is figyelmeztetjük, hogy étel és ital árjegyzéket a változott viszonyokhoz mérten újból fogjuk megállapítani.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a miskolci üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (II. emelet 33. ajtószám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miéért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe vételét nem fogják.

A magyar királyi államvasutak fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül az ajánlati bérösszegre, szabadon választhasson.

Miskolc, 1908. április hó 6-án.

89-1

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

Házeladás.

Az Orgona-utcában 11. sz. alatti lakház szabadkézből eladó.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos **Sztrilich István** kovácsmester Zomborban, Militiesi-utca 6. sz. 87-3-1

Magyar királyi államvasutak üzletvezetőség Kolozsvárt. 8818/III. szám.

Pályázat.

A magyar királyi államvasutak üzemében levő marosludas—besztercei helyi érdekű vasut Nagycég—Budatelke állomásán építendő és kezelendő kisebb pályavendéglőre ezennel pályázatot nyitunk.

Ezen földszintes vendéglő épület valamint a hozzá tartozó gazdasági melléképületek elhelyezésére igényelt terület díjmentesen lesz átengedve, azonban az építést és a helyiségek bebutorozását, ajánlattevő saját költségén tartozik eszközölni.

A vendéglő épületnek állania kell: a vendéglős 2 szobás lakásából, 2 étkező helyiségből, 1 konyhából, 1 éléskamrából és 2 egy-egy személyre berendezendő vendégszobából.

Az épület és tartozékai nemkülönben az étkező helyiségek butorzata az építés befejezése után ingyen és tehermentesen a magyar királyi államvasutak tulajdonába megy át.

Ajánlattevő a befektetett építési tőke arányában megállapítandó időtartamra díjmentes használati jogot nyer.

Felhívjuk ennélfogva mindazokat, kik jelzett vendéglőt felépíteni, illetve üzletileg kezelni szándékolják, hogy a szabályszerűen felbélyegzett ajánlatukat, — melyhez az épület terve és költségcsatolása is csatolandó — legkésőbb **1908. évi május hó 20 déli 12 óráig külön lepecsételt és „Ajánlat a Nagycég—Budatelke állomásán építendő pályavendéglőre,”** megjegyzéssel ellátott borítékban a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége általános osztályához (titkárság) címezve küldjék be.

Ajánlattevő köteles a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztárána 1908. évi május hó 19-ig bántéppénz fejében 800 koronát készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni.

Az értékpapirok a budapesti, vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régiebb, utolsó és a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerint számíthatnak. Készpénzben letett összeg után kamat nem igényelhető.

Az ajánlatban a letétel megtörténte hivatkozás teendő, de a letételről nyert elismervényt mellékelni nem kell.

Az üzletvezetőség fentartja magának azon jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül szabadon választhasson.

A fenti feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok, továbbá oly ajánlatok, melyek táviratilag tettek s végre olyanok, melyekre az előirt bántéppénz letéte nem lett, figyelembe vehetők nem lesznek.

A részletes feltételek a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége III. osztályában (II. emelet 33. ajtó) tudhatók meg.

Kelt Kolozsvár, 1908. évi április hó 4-én.

86-3-1

Az üzletvezetőség.

(Utánnomást nem díjazunk.)